T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **28**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
2019 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9
7. DENETİM BULGULARI 9
8. EKLER 23

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Bilgileri 4
Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Bilgileri 4

www.balioglu.net

KISALTMALAR

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Vakıf Üniversitelerinden Hacettepe Üniversitesine Yerleştirilen Öğrencilerin Harç Tahakkuklarının Muhasebe Sistemi İçinde İzlenmemesi

2. Hurdaya Ayrılarak Satış Yoluyla Elden Çıkarılan Dayanıklı Taşınırların Bilançoda Varlık Olarak Gösterilmeye Devam Edilmesi

3. Binaların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Binaların Kayıtlı Değerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

4. Kapatılan Bala Meslek Yüksekokuluna Ait Makine Teçhizat ve Demirbaşların Muhasebe Kayıtlarında Yer Alması

5. Kıdem Tazminatı Karşılık Hesaplarının Kullanılmaması

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Zamanında Kapatılmayan Avans ve Kredilerin Bulunması

2. Vadeli Mevduat Hesabından Elde Edilen Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

3. Taşınmaz Kira Gelirlerinin Takibinin Düzenli Yapılamaması

4. Üniversiteye Ait Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

5. Resmi Taşıtların Mevzuata Aykırı Şekilde Kullanılması

6. Değer Hareketleri Hesabının Hatalı Kullanılması

7. Yapım İşlerine ait Geçici Kabul Komisyonunda Teknik Eleman Olmayanların Görevlendirilmesi

8. İç Kontrol Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmamış Olması

9. Tüm Üniversite Personelinin Maaş Hesaplamalarının Tahakkuk Biriminden Yürütülmesi, İşçi Maaşlarının Zamanında Ödenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130 uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler, Devlet tarafından kanunla kurulur.

Hacettepe Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 8 Temmuz 1967 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 892 sayılı Hacettepe Üniversitesi Kuruluş Kanunuyla kurulmuştur.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun amacı Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.

www.balioglu.net

2547 sayılı Kanun'un 12 nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve

gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi 1983 yılında kabul edilen 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu kapsamında, 17 Fakülte, 15 Enstitü, 2 Yüksekokul, 6 Meslek Yüksekokulu, 1 Konservatuar, 96 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile faaliyetlerini sürdürmektedir. İdari yönetim örgütünün başında bir genel sekreter; daire başkanları, şube müdürleri, danışmanlar, hukuk müşaviri, uzmanlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memurlar ve diğer görevliler bulunmaktadır. Her fakültede dekana bağlı olarak, fakülte yönetim örgütünün başında fakülte sekreteri, enstitü ve yüksekokullarda da enstitü veya yüksekokul sekreteri bulunmaktadır. Üniversite; Sıhhiye Yerleşkesi, Ankara Hacettepe semtinde ve Beytepe Yerleşkesi Beytepe mevkiinde olmak üzere iki büyük yerleşkede konumlanmıştır.

2019 yılı sonu itibariyle 52.007 öğrencisi olan Üniversitenin 3.885 akademik, 5.027 idari personeli olduğu görülmektedir. Ayrıca 7 geçici işçi, 630 sözleşmeli personel, 361

güvenlik hizmetleri personeli, 690 temizlik hizmetleri, 7 bilişim hizmetleri, 109 aşçılık ve bulaşıkçılık hizmetleri ve 799 diğer hizmetlerde görev yapan personel Üniversite bünyesinde çalışmaktadır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Hacettepe Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130 uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Üniversitenin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11 inci maddesiyle belirlenmiştir ve Hacettepe Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Hacettepe Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Özel Bütçeli İdare olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerinden oluşan ödenekleri kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.049.011.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 1.196.727.562,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 92,60'ü olan 1.108.186.219,00 TL'si kullanılmıştır. Kamu idaresi 2019 yılında 2.542.745.083,66 TL faaliyet gideri yapmış, bu giderler karşılığında 1.216.973.336,17 TL faaliyet geliri elde ederek dönemi 1.236.857.559,39

TL olumsuz faaliyet sonucu ile kapatmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Bilgileri

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Personel Giderleri	699.224.000,00	700.069.004,00	689.755.061,00	98,53
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	120.025.000,00	123.072.731,00	120.258.003,00	97,71
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	68.446.000,00	113.147.038,00	108.498.706,00	95,89
05-Cari Transferler	33.351.000,00	37.917.638,00	36.908.677,00	97,34
06-Sermaye Giderleri	127.965.000,00	222.521.151,00	152.765.772,00	68,65
TOPLAM	**1.049.011.000,00**	**1.196.727.562,00**	**1.108.186.219,00**	**92,60**

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 2: 2019 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Bilgileri

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	31.931.000,00	57.064.974,00	178,71
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	988.829.000,00	1.020.790.892,00	103,23
05-Diğer Gelirler	28.251.000,00	46.373.349,00	164,15
06-Sermaye Gelirleri	0	47.990.881,00	
TOPLAM	**1.049.011.000,00**	**1.172.220.096,00**	**111,75**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet

Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Yasa'nın 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde Hacettepe Üniversitesince İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde 2019 yılında üst yönetici tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. İdarenin bütçe dışı kaynakları arasında yer alan Döner Sermaye İşletmesine eylem planında yer verilmemiştir.

www.balioglu.net

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresi organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği,
- İş akış süreçlerinin belirlendiği,
- Yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlenmesi çalışmalarının tamamlandığı,
- İdarenin yaptığı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesini dikkate aldığı ve bu konuda çalışmaların devam ettiği,
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygun olduğu,
- İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının tamamlandığı,
- Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası

belirlenme ve Kamu İdaresi çalışanlarına duyurulma çalışmalarının yapıldığı,

- Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği ve bu konuda çalışmaların devam ettiği,

- Kamu İdaresinde ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapıldığı,

Risk Değerlendirme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- İdarenin stratejik plan hazırlama çalışmalarının kabul edilip ve yayımlandığı,

- Stratejik planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlandığı,

- İdarenin performans programı içerik olarak mevzuata uygun hazırladığı,

- Hazırlanan performans programının bütçe çalışmaları ile ilişkilendirme çalışmalarının başladığı ancak tam anlamıyla uygulamaya koyulmadığı,

- Kamu İdaresinde yapısal risklerin belirlenmesi çalışmalarının henüz tamamlanmadığı,

www.balioglu.net

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresinde faaliyetlere yönelik iç kontrol risklerini belirleme çalışmalarının tamamlandığı, ancak uygulamaya geçilmediği,

- İç kontrol risklerini belirleme çalışmalarının tamamlandığı, ancak uygulamaya tam anlamıyla geçilmediği için risk değerlendirme çalışmalarının yapılmadığı,

- Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulma çalışmalarının olduğu ancak bu çalışmaların tamamlanmadığı,

- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin olduğu ancak bu sistemin tamamlanmadığı,

- İdare faaliyet raporunun hazırlanması, içerik ve yayınlanmasının mevzuata uygun olduğu,

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- Kamu İdaresinde veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu,

- Mevcut bilgi yönetim sistemlerinin bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini

sağlayacak şekilde dizayn edildiği,

İzleme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, ancak tam anlamıyla uygulamaya geçilmediği,

- İdarede tüm birimlerin katılımıyla iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirme ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlama çalışmalarının henüz tamamlanmadığı,

- Kamu İdaresine tahsis edilen iç denetçi kadrosu ile birlikte iç denetim biriminin oluşturulduğu, bu birimin çalışmalarının olduğu ancak yapılan çalışmaların yetersiz olduğu,

- Kamu İdaresi iç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmalarının olmadığı,

- Üst yönetici ve harcama birimlerinin iç kontrol güvence beyanını imzaladığı,

Anlaşılmıştır.

Sonuç olarak iç kontrol sistemi ile ilgili uyum ve yapılandırma çalışmalarında eksiklikler olduğu ancak gelişme gösterdiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Vakıf Üniversitelerinden Hacettepe Üniversitesine Yerleştirilen

Öğrencilerin Harç Tahakkuklarının Muhasebe Sistemi İçinde İzlenmemesi

23.07.2016 tarih ve 29779 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin KHK'nın 2'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile kapatılan yükseköğretim kurumlarında kayıtlı öğrencilerin, Yükseköğretim Kurulu Devlet üniversitelerine veya vakıf üniversitelerine yerleştirileceği belirtilmiş, bu şekilde yerleştirilen öğrencilerin ise mezun oluncaya kadar vakıf yükseköğretim kurumlarına ödemeleri gereken ücretleri ilgili üniversiteye ödemeye devam edecekleri hüküm altına alınmıştır. Bu fıkranın uygulanması ile ilgili olarak YÖK tarafından yayımlanan 667 Sayılı KHK İle Kapatılan Vakıf Yükseköğretim Kurumlarının Önlisans ve Lisans Programlarındaki Öğrencilerin İşlemleri İle İlgili Usul ve Esaslar'da 2017-2018 eğitim öğretim döneminden itibaren öğrenim ücretlerinin Eylül ayından başlamak üzere 9 eşit taksitte ve her ayın en geç 20'sine kadar ilgili yükseköğretim kurumunun banka hesabına ödeneceği belirtilmiştir.

İlgili KHK ile kapatılan vakıf üniversitelerinde kayıtlı olup da Hacettepe Üniversitesine yerleşen öğrenciler de vakıf üniversitesinde öğrenim görürken ödedikleri harçları Üniversiteye ödemeye devam edecek ve bu ödemeler 9 eşit taksit şeklinde olacaktır.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 51'inci maddesine göre kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesabında gösterilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 ve 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin maddelerinde bu hesapların mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirlerin tahakkuku için kullanılacağı belirtilmiştir.

667 sayılı KHK ile gelen öğrenciler diğer öğrenciler gibi kayıtlar esnasında harcın tamamını ödemedikleri için harçlarının yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre ilgili muhasebe hesaplarına tahakkuk ettirilerek takibinin yapılması gerekmektedir. Buna göre eğitim-öğretim yılı güz döneminde 9 eşit taksitte tahakkuk ettirilecek öğrenim harcının ilk dört taksiti 120 Gelirlerden Alacaklar hesabında, kalan beş taksitinin ise 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmesi ve 600 Gelirler Hesabına gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Öğrenci harçlarının 2019 yılı Mali Tablolarında yer alan 120 ve 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ve 600 Gelirler Hesabına kaydedilmesi gereken tutarları kaydedilmediğinden, bu hesapların gerçek ve doğru bilgi içermediği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Hurdaya Ayrılarak Satış Yoluyla Elden Çıkarılan Dayanıklı

Taşınırların Bilançoda Varlık Olarak Gösterilmeye Devam Edilmesi

Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan ve hesaplarda kayıtlı amortismana tabi duran varlıklar için kullanılan 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının, hurdaya ayrılan malların satılması veya elden çıkarılması durumunda kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 215'inci maddesine göre; hurdaya ayrılan malların satılması halinde 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabından çıkış yapılmalı ve Yönetmelik'te belirtildiği şekilde varlığın kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu fark 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarları 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz fark 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilecektir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede Hacettepe Üniversitesinde hurda satış kayıtlarının 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmeden sadece 102 Hesabına borç 600 Gelirler Hesabına alacak kaydı yapıldığı görülmüştür.

Bu durum bilançoda yer alan varlıklarda meydana gelen azalışların tam olarak takip edilmesini engellediği gibi gelirin hangi taşınırın satışı suretiyle elde edildiğinin takibini de zorlaştırmakta, sonuç olarak mali tabloda artık yer almaması gereken değerlerin varmış gibi gösterimine neden olmaktadır. Hurdaya ayrılan taşınırlar için 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Bulguya iştirak edilmiş olup, 2020 yılından itibaren Muhasebat Genel Müdürlüğü ile yapılacak olan çalışma ile sorun çözülmeye çalışılacağından konunun devam eden denetim döneminde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Binaların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Binaların Kayıtlı Değerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

Üniversitenin envanterinde kayıtlı binaların ömrünü uzatıcı tadilat işleri ile değerlerini artırıcı yapım işlerinin binaların maliyetlerine eklenmek yerine gider olarak

muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 27'nci ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 170/b-1'inci maddelerine göre; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilerek amortisman hesaplamasında dikkate alınmalıdır. Buna göre; 252 Binalar Hesabında kayıtlı binaların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin arttırılmasına ilişkin olarak bütçeye gider kaydıyla yapılan harcama tutarları, bir taraftan 252 Binalar Hesabına borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

47 Sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin ilgili hükümlerine göre duran varlıklara yapılan 34.000 TL'yi aşan harcamalar, değer artırıcı harcama olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla değer arttırıcı işlemlerin duran varlığın maliyet bedeline eklenmesi ve yıl sonunda toplam tutar üzerinden aynı şekilde amortisman ayrılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Kapatılan Bala Meslek Yüksekokuluna Ait Makine Teçhizat ve Demirbaşların Muhasebe Kayıtlarında Yer Alması

Hacettepe Üniversitesi Bala Meslek Yüksekokuluna ait makine teçhizat ve demirbaşların, adı geçen Yüksekokul 2015 yılında kapatılmasına rağmen 1 no'lu yevmiyede ve bilançoda kayıtlarının olduğu görülmüştür.

Hacettepe Üniversitesi Bala Meslek Yüksekokulu, Üniversite Yönetim Kurulu'nun 19.09.2012 tarih ve 2012-1521 sayılı kararı ile tasfiye edilmiştir. Taşınırların Sağlık Bilimleri Fakültesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Başkent OSB Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu gibi birimlere devredildiği halde taşınırlar mali tablolarda halen Bala Meslek Yüksekokulu üzerinde görülmektedir. Söz konusu Yüksekokul kapatıldığından, taşınır kayıtlarının düzeltilmesi gerekmektedir.

Taşınır kayıtlarına ilişkin olarak yapılan tespitlerle ilgili düzeltme işlemleri 2020 yılında sağlanmış olmakla birlikte; bulguda yer verilen hatalı uygulamalar 2019 yılını ilgilendirdiğinden bu yıla ait mali tablolarda 253 Tesisi, Makine ve Cihazlar ile 255 Demirbaşlar Hesabının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Kıdem Tazminatı Karşılık Hesaplarının Kullanılmaması

İşçi statüsünde görev yapan personelin kıdem tazminatı ödemelerinde 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 20/05/2016 tarih ve 90192509-140.02-9430 sayılı yazısında *"Ödenen kıdem tazminatı tutarlarının bir taraftan karşılık ayrılmış kısmı 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına, karşılık ayrılmamış kısmı ise 630-Giderler Hesabına borç, Ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı ya da ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan toplam tutar 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir"* denilmektedir.

Yapılan incelemede kıdem tazminatı ödemelerinin tamamının 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirildiği, 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılıklarının ayrılmasına rağmen kullanılmadığı tespit edilmiştir. Muhasebat Genel Müdürlüğünün ilgili yazısının yerine getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Zamanında Kapatılmayan Avans ve Kredilerin Bulunması

Hacettepe Üniversitesi bünyesinde verilen avans ve kredilerin zamanında kapatılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "ön ödemeyi" düzenleyen 35'inci Maddesinde; harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabileceği, verilecek avansın üst sınırları merkezî yönetim bütçe kanununda gösterileceği, Sözleşmesinde belirtilmek ve yüklenme tutarının yüzde otuzunu geçmemek üzere, yüklenicilere, teminat karşılığında bütçe dışı avans ödenebileceği belirtilmiştir.

Aynı maddede, her mutemedin ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlü olduğu ve süresi

içinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla açılan avans ve kredilerin mevzuatında belirtildiği üzere, süresi içinde kapatılması gerekmektedir.

Hacettepe Üniversitesi mali tabloların incelenmesinde, 365.518,27 TL mamul mal, tüketime yönelik mal ve malzeme alımları için, 17.705.086,20 TL de akreditifler için ön ödeme yapıldığı, yapılan bu ön ödemelerin büyük bir bölümünün eski yıllardan geldiği ve bir ya da üç aylık süreyi doldurmasına rağmen nakden veya mahsuben kapatılmadığı tespit edilmiştir.

Bilimsel Araştırma Projeleri nedeniyle açılan avans ve yurtdışı akreditiflerin kapatılması yönündeki çalışmalar başlatılmış olsa da tamamlanmadığından izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Vadeli Mevduat Hesabından Elde Edilen Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

www.balioglu.net

Vadeli mevduata tahakkuk eden faiz gelirlerinin muhasebeleştirme işleminin, tahakkuk esaslı muhasebe sistemine aykırı olarak net tutar üzerinden yapıldığı tespit edilmiştir.

27.12.2014 tarih ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesinin 8'inci fıkrasında faiz gelirine ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları 102 no.lu Hesaba, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamının aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede Üniversitenin, Bilimsel Araştırma Projeleri hesabı ve Strateji Geliştirme Başkanlığı banka hesaplarına tahakkuk eden faiz gelirini net tutarlar üzerinden 600 no.lu hesap koduna kaydettiği, tevkifat tutarını ise muhasebe kayıtlarında hiç göstermediği, dolayısıyla yukarıya alınan Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak hatalı muhasebeleştirme işlemi yaptığı anlaşılmıştır.

2020 yılından itibaren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre faiz gelirleri üzerinden kesilen verginin muhasebe kayıtlarında görüleceği belirtilmiş olup 2019 yılında yapılan söz konusu muhasebe kayıtlarında karşılıklı olarak 600 Gelirler Hesabının 600.5.1.9.3 kodu ile 630 Giderler Hesabının 630.3.4.3.1 koduna kaydedilmesi gerekirken

kaydedilmeyen tevkifat tutarı kadar 2019 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 155.811,40 TL hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Taşınmaz Kira Gelirlerinin Takibinin Düzenli Yapılamaması

Üniversite tarafından gerçekleştirilen taşınmaz kiralama işlemlerine ait gelir takibinin düzenli yapılamadığı tespit edilmiştir.

Kira sözleşmelerinin elektrik, su ve ısınma giderlerinin takip ve tahsiline ilişkin maddesinde;

"Kiralanan yerde tüketilen elektrik, su, doğalgaz tüketimi varsa miktarı kiracı tarafından bu tesisatın girişlerine konacak süzme sayaçla ölçülendirilecek bu amaçla ilgili idarenin belirteceği tesisat tadilatları yaptırılacak ve elektrik, su, doğalgaz giderleri kendisine üniversitece yapılacak yazılı tebligat üzerine 15 (onbeşgün) içinde Hacettepe Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına ödenecek olup ödeme belgesi İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı Kiralama Müdürlüğüne teslim edilecektir."

Denilmektedir.

www.balioglu.net

Hacettepe Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen 87 adet taşınmaz kiralama işleminin 14'ü ödenmemiş kira ve fatura giderleri sebebiyle mahkeme sürecinde olup icra takibi yapılmaktadır. Üniversiteye ait tüm kira gelirlerinin incelenmesi neticesinde tahsilata ilişkin çalışmaların manuel olarak İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği tarafından eşgüdüm sağlanarak gerçekleştirildiği ifade edilmişse de; her 3 birim tarafından sunulan mevcut borç bilgilerini içeren verilerin birbiriyle tutarlı olmadığı, çok sayıda kiralık işletme barındıran Üniversite taşınmazlarına ilişkin kira gelirlerinin takibinin manuel olarak yapılmasının tahsilatların düzenli şekilde izlenmesine olanak sağlamadığı görülmüştür.

Kira ve fatura giderlerine ait hesaplama, takip ve tahsil işlemlerinin zamanında başlatılması, Üniversite bünyesinde yer alan kiralık taşınmazların gelir takibinin manuel olarak değil, bir yazılım programı aracılığıyla sistematik ve hataya sebebiyet vermeyecek şekilde ivedilikle gerçekleştirilmesi, tahsilatların izlenmesinde sayılan ilgili Birimler arası koordinasyonun sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Üniversiteye Ait Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Üniversiteye ait taşınmazların mevcut durumunun tapu kayıtlarıyla uyumlu olmadığı, dolayısıyla cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in, 4'üncü maddesinin (b) bendinde;

"Cins tashihi: Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini ifade eder.

Denilmektedir.

Mezkûr Yönetmelik'in 10'uncu maddesinin (1)'inci bendinde ise;

"Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar."

Hükmü yer almaktadır.

Üniversite taşınmazlarına ilişkin yapılan incelemelerde tapu kayıtlarının fiili durumu yansıtmadığı tespitine Sayıştay 2016 yılı Düzenlilik Denetimi Raporunda da yer verilmesine rağmen İdare tarafından 2019 yılına kadar bu konuda herhangi bir çalışma yapılmadığı görülmüştür.

Yeterli ödeneğin sağlanması durumunda cins tashihi işleminin sonuçlandırılacağı ifade edilmişse de; Üniversitenin kullanımında ve yönetiminde bulunan arazi ve arsalar ile binaların yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesince cins tashihi işlemlerinin 2019 yılında halen yapılmamış olması sebebiyle 250 Arazi ve Arsalar Hesabının, 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının, 252 Binalar Hesabının bilançoda doğru ve güvenilir bilgi içermediği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Resmi Taşıtların Mevzuata Aykırı Şekilde Kullanılması

Hacettepe Üniversitesi envanterinde yer alan resmi ve kiralık araçların 237 sayılı Taşıt Kanunu'na aykırı şekilde çeşitli birimlere ve şahıslara tahsis edildiği, söz konusu taşıtların mesai dışında özel amaçlar dâhilinde kullanıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

237 sayılı Taşıt Kanunu "*Taşıt Verilecekler"* başlıklı 4'üncü maddesinde;

"Emirlerine ve zatlarına binek otomobili verilenler (1) sayılı cetvelde, makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtlar (2) sayılı cetvelde gösterilmiştir."

"*Cezalar"* başlıklı 16'ncı maddesinde ise;

" (Değişik: 23/1/2008-5728/285 md.) Bu Kanunun şümulüne giren taşıtları her ne suretle olursa olsun tahsis olunduğu işin gayrisinde veya şahsî hususlarda kullananlar veya kullanılmasına müsaade edenler veya kanunda yazılı olduğu şekilde kullanılmış gibi gösterenler veya kanunen bir makama veya işe tahsis olunmadığı hâlde hakikati tağyir ile bu taşıtlardan istifade eden ve ettirenler, bunların gidiş gelişine müsaade edenler veya kanuna aykırı olarak numara ve plaka verenlerle kullananlar veya kullanılmaya elverişli olduğu hâlde ekonomik ömrünü doldurduğu bahanesiyle yenileyen veya yeniletenler veya bu hususlar için masraf tahakkuk evrakını hazırlayan veya tasdik veya bunlara ait ita emirlerini vize edenler hakkında bir seneye kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu yüzden hasıl olan masraf ve zararlar genel hükümlere göre tazmin ettirilir. Tekerrürü halinde verilecek hapis cezası iki aydan aşağı olamaz."

www.balioglu.net

Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre Üniversiteler için Taşıt Kanunu 2 sayılı cetvelde yalnızca Üniversite Rektörleri için makam aracı tahsis edilebileceği açıkça belirtilmiştir.

Ancak Hacettepe Üniversitesinde yapılan incelemelerde 35 adet aracın 17'sinin şoförlü 18'inin şoförsüz olarak Mühendislik, Diş Hekimliği ve Hemşirelik Fakültesi hariç tüm Fakülte Dekanları, Strateji Geliştirme, Personel, Öğrenci İşleri, Kütüphane ve Dokümantasyon, Bilgi İşlem, Sağlık, Kültür Spor Daire Başkanları, Rektör Yardımcı ve Danışmanları, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları olmak üzere çeşitli birimlerde görev yapmakta olan şahıslara tahsis edildiği, bu araçların GPS kayıtlarının incelenmesi neticesinde mesai dışı ve hafta sonu özel kullanımlarının yaygın olduğu, şahıs kullanımına tahsis edilen araçlardan 15 adedinin Resmi Tatillerde dahi Üniversiteye teslim edilmediği tespit edilmiştir.

Araç tahsislerinin 2006/10194 sayılı *"Resmi Taşıtları Sürebilecek Kamu Görevlilerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar"* doğrultusunda gerçekleştirildiği ifade edilmişse de;

Taşıt Kanununa dayanılarak hazırlanan mezkur Usul ve Esaslarda yukarıda yer verilen birim ve şahıslara özel olarak araç tahsisi gerçekleştirilebileceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Resmi araçların bu şekilde kullanımı mevzuata açıkça aykırılık teşkil etmekte olup, söz konusu araçların sayısının bütçe olanakları ve kamu hizmetinin gerekleriyle sınırlı tutulması, tüm araçların Üniversite otoparkında ortak kullanımda tutularak yalnızca Üniversite hizmetinde kullanılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Değer Hareketleri Hesabının Hatalı Kullanılması

Hacettepe Üniversitesi mali tablolarının tetkikinde varlık hesaplarındaki değer hareketlerinin 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının kullanılarak yanlış hesapta izlendiği tespit edilmiştir.

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 371 ve 372'nci maddelerinde 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemleri düzenlenmiştir. Özetle; 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının; 51 Değer Hareketleri Hesap Grubu (aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılır.) içindeki hesapların yıl sonunda kalan bakiyeleri ve bu bakiyelere ilişkin olarak daha sonraki yıllarda yapılan kayıtların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Hacettepe Üniversitesi 2019 yılı mali tabloların incelenmesinde ise; 1.1.2019 tarih ve 1 no'lu yevmiye ile "253 Makine Tesis ve Cihazlar Hesabı", "254 Taşıtlar Hesabı", "255 Demirbaşlar Hesabı", "511 Muhasebe Birimleri İşlem Hesabı" gibi varlık hesaplarında yapılan düzeltmelerin bu hesapta takip edildiği, bu tutarların büyük bir bölümünün eski yıllardan devir ile geldiği görülmüştür.

519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının hatalı kullanılarak yapılan muhasebe kayıtlarına ilişkin düzeltme işlemlerinin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu hesabın işleyişinde gerekli özenin gösterilmesi gerekmektedir.

Tespitlerle ilgili düzeltme işlemleri 2020 yılında sağlanmış olmakla birlikte; Denetim görüşü verilen mali tablolar 2019 yılını ilgilendirdiğinden bulguda yer verilen hatalı uygulamaların 2019 Mali Yılı Bilanço hesaplarının doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Yapım İşlerine ait Geçici Kabul Komisyonunda Teknik Eleman Olmayanların Görevlendirilmesi

Hacettepe Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından ihale edilen "Ankara Devlet Konservatuarı Binası Yapımı" işinde teknik eleman olmayanların geçici kabul komisyonunda görev aldığı görülmüştür.

Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği'nin "Muayene ve Kabul Komisyonlarının Oluşumu" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"(1) Geçici veya kesin kabul komisyonları, yetkili makam tarafından, biri başkan olmak üzere en az üç kişiden oluşturulur. İşin önemi ve özelliği dikkate alınarak komisyonun üye sayısı, toplam sayı tek olmak üzere yeteri kadar arttırılabilir.

(2) Bu komisyonlarda görevlendirilecek olanların tamamının teknik eleman olması zorunludur. Ancak, ilgili idarede yeterli sayıda veya işin özelliğine uygun nitelikte teknik eleman bulunmaması durumunda, 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarından teknik eleman görevlendirilebilir.

(3) (....)" denilmektedir.

www.balioglu.net

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre geçici kabul komisyonu en az üç veya tek sayıda olmak üzere daha fazla kişiden oluşturulmalı ve bu kişilerin tamamının da teknik eleman olma zorunluluğu bulunmaktadır.

Yapılan incelemede 49.988.000,00 TL bedelli "Ankara Devlet Konservatuarı Binası Yapımı" işinde geçici kabul komisyonunda devlet konservatuarında görevli öğretim görevlisi ve araştırma görevlisinin bulunduğu, komisyonun 03.12.2018 tarihinde iş yerine gittiği, geçici kabul eksikliklerinin tamamlanması için otuz beş gün süre vererek 07.01.2019 tarihinde geçici kabul tutanağının imza altına alındığı görülmüştür.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre geçici kabul komisyonunu üyelerinin tamamının teknik eleman olması gerekirken, öğretim elemanlarının görev alması söz konusu mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 8: İç Kontrol Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmamış Olması

Hacettepe Üniversitesinin mevzuat gereğince başlattığı iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmalarını tamamlayamadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesi ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde belirtildiği üzere üst yöneticiler; mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu olup bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirmektedirler.

Kamu İdaresine ait İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planının Üst Yönetici onayı ile yürürlüğe girdiği, ancak idarenin kurumsal risklerini belirlemediği, 2019 yılında herhangi bir izleme ve değerlendirme yapılmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca yerinde denetim esnasında yapılan görüşmeler doğrultusunda iç denetim biriminin faaliyetleri, denetim planı ve raporları hakkında bilgi belge sunulmadığından herhangi bir kanaate varılamamıştır.

İç Kontrol Sisteminin kurulmasından, işleyişinden ve gözetilmesinden İdarenin üst yöneticisi olan Rektör sorumlu olup sadece eylem planı hazırlamanın yeterli olmadığı, hazırlanan planın uygulamaya konulup izlenmesi, raporlanması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 9: Tüm Üniversite Personelinin Maaş Hesaplamalarının Tahakkuk Biriminden Yürütülmesi, İşçi Maaşlarının Zamanında Ödenmemesi

Hacettepe Üniversitesi tarafından yapılan maaş ödeme hesaplamalarının tek bir birim ile yürütülüp ödendiği, bu durumun önemli riskler barındırdığı, birimler eliyle yürütülmemesinden dolayı bin üç yüz doksan yedi adet kişi borcu açılması sonucu doğurduğu, iş yoğunluğundan işçi ücretlerinin ödenmesinde gecikmeler olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali ve Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 31'inci maddesinde; bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisinin harcama yetkilisi olacağı belirtilmiş, bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerektiği, giderlerin gerçekleşmesinin harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanacağı hüküm altına alınmıştır.

5018 sayılı Kanun'da ödenek tahsis edilen *her bir harcama biriminin* en üst yöneticisinin harcama yetkilisi olduğu, bütçelerindeki ödenekleri gerçekleştirme görevlisi ve

ilgili kişiler eliyle kullanarak Kanun doğrultusunda harcama yapacağı bir mali sistem hüküm altına alınmıştır. 5018 sayılı Kanunu'nun 60'ıncı maddesinde alım, satım, kiralama gibi mali işlemlerin destek hizmetleri birimi aracılığıyla yapılabileceği belirtilmişse de bulgu konusu özlük hakları ile ilgili olup bu kapsamda değildir.

Yapılan incelemede Hacettepe Üniversitesine bağlı altmış beş birimin maaş hesabının ilgili birimlerce yapılması gerekirken Personel Daire Başkanlığı bünyesindeki merkezi maaş birimi eliyle yürütüldüğü görülmüştür. Bu uygulama sonucu merkezi maaş birimi tarafından hesaplanıp maaş ödemesi yapılan ilgililerin istifa, askerlik gibi nedenlerle işten ayrılmalarının maaş hesabı yapan birime geç intikali nedeniyle 2019 yılı itibariyle bin üç yüz doksan yedi adet kişiye kişi borcu açıldığı, kişi borcu nedeniyle icra işlemlerinin arttığı, ek ders, ek bordro ve tazminat gibi bütün ödemelerin bu birim eliyle yürütüldüğü, personel sayısı oldukça fazla olan harcama birimleri çalışanlarının özlük ödemelerinin güçlükle yapıldığı görülmüştür.

Yine merkezi sistemden yürütülen bu hesaplamada iş yoğunluğu vs. nedeniyle 100 seri no'lu Devlet Memurları Genel Tebliği'ne aykırı olarak işçi maaşlarının her ayın 14'ünde değil, ilgili birimin iş yoğunluğuna bağlı olarak farklı tarihlerde yatırıldığı görülmüştür.

Görüleceği üzere bu sistemin Hacettepe Üniversitesi gibi büyük ölçekteki Üniversiteye önemli iş yükü getirdiği, ciddi riskler barındırdığı, işleri yavaşlattığı, 5018 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinin ruhuna aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir. Sistemin daha sağlıklı ve hızlı yürümesi için maaş hesaplamalarının ve her türlü özlük hakkı ödemesinin ilgili harcama birimlerine devredilmesi ya da bu birimin yazılım programını destekleyecek teknik eleman ve nitelikli personel eliyle güçlendirilmesi, işçi maaş hesaplamalarının yapılandırılacağı bir birimde takip edilmesi değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Üniversitesinin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Yapı işleri ve Teknik Daire Başkanlığınca kadastro işlemleri başlatılmış olup işlemler tamamlanınca cins tashihi yapılacağı belirtilmiştir. Ancak geçmiş yıllardan beri konuya ilişkin herhangi bir çalışma yapılmadığından 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 4'te konu tekrar bulguya konu

www.balioglu.net

			edilmiştir.
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Avans Verilmek Suretiyle Yapılan Doğrudan Teminlerin Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	BAP birimine Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yazı ile durum bildirilmiş, bu birimde bulgu konusu hususa dikkat etmektedir.
İhale Kapsamındaki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünmesi ve Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Kamu İhale Kanununda Belirtilen Limitlerin Üzerinde Alım Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına durum Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca durum bildirilmiş, Kamu İhale Kurumundan izin alınmadan doğrudan temin yöntemi ile sınır aşılmamaktadır.
Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi ve Hukuki Sürecin İşletilmesinde Eksiklikler Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	2019 yılı Başında 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı tetkik edilerek kesinleşen Sayıştay İlamları tespit edilmiş ve tahsilatı

www.balioglu.net

			gerçekleştirilmiştir. Taksitlendirme talebinde bulunulan ilamlar ise ilgili personelin maaşından her ay kesinti yapılarak tahsil edilmektedir. Ayrıca tahsilatı yapılan ilamlar Sayıştay İnfaz Takip Sistemine aktarılmaktadır.
Bilimsel Araştırma Projeleri Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi, Projelerin Kapatılmaması ve Yönergede Bu Hususlara İlişkin Mali Bir Yaptırımın Bulunmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından 04/11/2019 tarih ve 70817421-800-E.849649 sayılı yazı ile ilgili birime bildirilmiştir. BAP birimince de yasal mevzuatı bulunmadığından mali bir yaptırım yönergeye eklenmediği ifade edilmiştir. BAPSİS bilgisayar programı ile raporların takip edildiği ifade

www.balioglu.net

			edilmiştir.
Bilimsel Araştırma Projelerinin Bir Kısmının Proje Tanımına Uymayan Alt Yapı Projelerinde Kullanılması ve Bu Projelerden Çok Sayıda Elektronik Cihaz Alınması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Proje kapsamında alınan büyük cihazların merkezi laboratuara verilmek suretiyle herkesin kullanımına açıldığı, küçük cihazlarında aynı şekilde ortak kullanıma açılmıştır. Cihaz alımları azalsa da devam etmektedir.
TÜBİTAK Projeleri Nedeniyle Üniversite Hesaplarına Aktarılan Kurum Hisseleri Kullanımının Süreyle Sınırlandırılmasının Hisselerin Kullanımını Zorlaştırması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Tübitak Kurum hisslerinin kullanım sürelerinin uzatılması yönünde çalışmaların devam ettiği bildirilmiştir.
TÜBİTAK Projelerinde Kullanılan Transfer Takip Sisteminin Ön Ödemelerin Kontrolü İçin Yeterli Olmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Tübitak ile görüşmeler sürmektedir.
Üniversite Öğretim Elemanlarına Ek Ders Ödemesi Yapılırken Gerekli Kontrol Süreçlerinin Bulunmaması ve Bazı Fakültelerde Ek Derslerin Sistem Dışında	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından 04/11/2019 tarih ve

www.balioglu.net

Manuel Takip Edilmesi			70817421-800-E.849639 sayılı yazı ile ilgili birime bildirilmiştir. Birimler tarafından da yazılım sistemine geçilmiştir.
Binaların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Binaların Maliyetlerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus 2019 yılında da devam ettiğinden, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu, Denetim Görüşünün Dayanakları kısmında Bulgu 2' de tekrar ele alınmıştır.
Mali Tablolarda Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bu Hesap Kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 28
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 30
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 30
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 30
5. DENETİM GÖRÜŞÜ 31
6. DENETİM BULGULARI 31
7. EKLER 35

www.balioglu.net

KISALTMALAR

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Prim Borcu Olanlara Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na Fatura Edilememesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile *"Döner sermaye"* başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden, 20 Ekim 2000 tarih ve 24206 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi'nin faaliyet alanları, Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır. 2019 mali yılında Analitik Bütçe Sistemine göre İşletmeye bağlı 7 Birim bulunmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yönetim Kurulu Hacettepe Üniversitesi Yönetim Kuruludur. Sağlık Hizmetleri Birimleri adına Yönetim Kurulu, Rektörlüğe bağlı olarak kurulmuş olan Hacettepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Birimleri Yönetim Kurulu olup; Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı Rektör Yardımcısı yürütmektedir. Döner Sermaye İşletme Müdürü, üniversite personeli arasından Rektör tarafından atanmıştır. Diğer yandan Merkez ve Beytepe Birimlerinde Rektör tarafından gelir ve gider gerçekleştirme görevlileri atanmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca atanmış olan Muhasebe Yetkilisi muhasebe hizmetlerinden sorumludur.

www.balioglu.net

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/A, 4/B ve 4/D maddeleri kapsamında görevli olan personelin İşletmeye bağlı birimlerde döner sermaye faaliyetlerine direkt ve/veya endirekt olarak katkısı bulunmaktadır. Ana faaliyetler esas itibariyle öğretim üyeleri ve görevlileri tarafından yürütülmektedir.

1.3. Mali Yapı

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2019 yılı muhasebe, hesap ve işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda döner sermeye işlemlerinin sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 565 ve 573 üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi muhasebe sistemi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı

tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemini (DMİS) kullanmaktadır. Tüm kayıtlar bu sistem üzerinden tutulmakta ve takip edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmesinin bütçe uygulama sonuçları, işletme tarafından hazırlanan kesin hesap cetvellerinde gösterilmekte ve bu cetveller, bir yıllık uygulama sonuçlarını göstermektedir.

İşletmenin gelir bütçesi; satış gelirleri, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar ile olağandışı gelir ve karlardan, gider bütçesi ise; faaliyet giderleri, satışların maliyeti, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar ile olağan dışı gider ve zararlardan oluşmaktadır.

2019 yılı bilançosunda sermayesi 18.087.828,66 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 189.149.649,05 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 560.894.481,03 TL, gider toplamı 793.103.654 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 232.209.173,46 TL dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

www.balioglu.net

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve Kesin mizan.
- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,

- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetimimiz sonucunda aşağıda belirtilen hususlar hariç denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Prim Borcu Olanlara Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik

Kurumu'na Fatura Edilememesi

Üniversite Eğitim ve Araştırma Hastanesinde ayaktan veya yatarak tedavi gören ve genel sağlık sigortası prim borcu olduğu için sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanma koşulu taşımayan Türk vatandaşları ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin tedavi masraflarının, getirilen muafiyetler nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) fatura edilememesinin; en önemli gelir kaynağı SGK'dan tahsil edilen tedavi ücretleri olan ve bu gelirler ile giderlerini karşılayan Üniversite Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısının sürdürülebilirliğine olumsuz etki yaptığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; "*kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz"* denildikten sonra aynı maddenin altıncı fıkrasında *"Cumhurbaşkanı 1'inci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumlan tespit etmeye yetkilidir"* hükmüne yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen Kanun maddesi uyarınca döner sermayeli işletmeler bünyesinde faaliyet gösteren üniversite sağlık, araştırma ve uygulama hastaneleri tarafından verilen sağlık hizmetleri ücret karşılığı yerine getirilmekte olup bu hizmetlerden sosyal güvencesi olmayanların ve aile fertlerinin ücretsiz yararlanabilmeleri, genel sağlık sigortası primi ödemeleri koşuluna bağlanmıştır. Bununla birlikte 2015 yılından 2018 yılına kadar Bakanlar Kurulunca yapılan düzenlemeler ve en son 28.03.2019 tarih ve 859 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31.12.2019 tarihine kadar, genel sağlık sigortası primi borcu olup sağlık hizmetlerinden yararlanamayan vatandaşlar ile aile fertleri, 4736 sayılı Kanun'un 1 'inci maddesinin 1'inci fıkrası hükmünden muaf tutulmuşlardır.

4736 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf tutulacakların tespitine dair 28.01.2002 tarihli ve 2002/3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına 859 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile eklenen Geçici 73'üncü Maddede;

"GEÇİCİ MADDE 73- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olup, 67 nci madde hükümleri çerçevesinde sağlık hizmeti alamayan Türk vatandaşları ile bunların bakmakla yükümlü olduğu

kişiler, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait sağlık tesisleri ile devlet üniversitelerinin sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde (üniversite hastaneleri) sunulan sağlık hizmetlerinden 5510 sayılı Kanundaki usul ve esaslar çerçevesinde yararlanmada, 31/12/2019 tarihine kadar, 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, döner sermaye ödemeleri ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Sağlık Bakanlığı yetkilidir." Denilmektedir.

Bu Karar'a dayanarak Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Üniversitelere gönderdiği 11.04.2019 tarih ve 23642684/010 sayılı yazı ile bu kapsamda sunulan sağlık hizmetleri için 2019 yılında da herhangi bir kuruma fatura düzenlenmeyeceğini ifade etmiştir. 2015 yılından bu yana devam eden söz konusu uygulama, Sağlık Temel Kanununun Ek 9'uncu maddesinde hüküm altına alınan, Sağlık Bakanlığı ile Üniversite Eğitim ve Araştırma Hastanelerinin birlikte yönetimi (Afiliasyon) dışında kalan Üniversite Hastanelerine artan oranda ek mali yük getirmektedir.

www.balioglu.net

Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler bütçe açığı oluşması durumunda ek bütçe alabilirken, üniversite hastaneleri böyle bir bütçeden faydalanamamaktadır.

Hacettepe Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin; 2015- 2019 yılları içinde, genel sağlık sigortası prim borcu bulunan ve muafiyetten yararlanan toplamda 7338 kişiye 1.305.027,047 TL tutarında tedavi hizmeti verdiği tespit edilmiştir.

Gelirlerinin neredeyse tamamı SGK'dan tahsil edilen tedavi ücretlerinden oluşan ve bu gelirlerle; ilaç, tıbbi malzeme, cihaz alımlarına dayalı giderlerini karşılayan Üniversite Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin, sözü edilen muafiyetler kapsamında 1.305.027,047 TL tutarında sağlık hizmeti sunduğu ancak söz konusu hizmet bedellerinin faturalandırılamaması nedeniyle mali yapısının olumsuz etkilendiği görülmüştür.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Diğer Kamu Tüzel Kişilerinden Alacaklara İlişkin Olarak Alacak Takip Dosyasının Oluşturulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bütçe Gelir İzleme birimince bu hesaba ait alacaklar için takip dosyası oluşturulmuştur.
Kurum Alacaklarının Mahiyetine İlişkin Sağlıklı Veriye Ulaşılamaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bütçe ve Ön Muhasebe birimi kurum alacaklarının mahiyetini ayırarak, detaylarını oluşturmuştur.
Tahsil Edilmeyen Kişi Alacaklarının Bulunması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Özlük Hakları ve Tahakkuk Müdürlüğünce kişi borçları ile ilgili olarak gerekli çalışmalar

www.balioglu.net

			başlamış olup, süreç deavm etmektedir.
Stoklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususun engellenmesi için hastane yönetimi DMİS sistemi ile entegre bir düzenleme yaparak "kısmi de olsa" stok hesabında hataya neden olana manuel kayıtların önüne geçmeye çalışmıştır. Yer yer sistemsel sıkıntılar devam etmektedir.

www.balioglu.net